

PATRIA NOVA

SEGONA ÈPOCA

Any I :: N.º 4

SETMANARI VALENCIANISTA

Rubiols, 1, primer.-Valencia

Valencia 14 de Abril 1923

10
CÈNTIMS

L' ESPECTACLE MOLEST

Es coneix de sobra que venen unes eleccions. Les impudícies polítiques i els desitjos sense consciència ho anuncien. Aquesta època es terrible en sensacions desagradables, reveladores d' un sentiment abjecte i plebeu. Els que tenen en l' ànima un sentit moral i un anhel renovellador, viuen uns instants de forta angunia. Quanta misèria per totes bandes, quants homes de presó per el carrer, i com anem fent la ruta, aquesta ruta invisible dels finals tràgics i desconsoladors!

Nosaltres volguérem matiar d' ironia aquest dolor punyent. Però el crit desgarrat, fondo, ens ix a flor de llavis. Ens obsesiona la idea de la deshòrra de la nostra patria. Gent indigna, desaprensiva, turba la nostra consciència tranquila.

Les eleccions properes no diferiran en res de les passades. Els mateixos homes i els mateixos procediments ompliran aquella jornada. Les persones sensibles es retrauran silenciosament. Sols vorem la companyonia i la guerra dels més dolents, dels que tindrien d' amagar les seues mans pecaminoses.

Però es hora que comencen de rebel·lar-nos; que fem la unió de patriotes valencians que vullguen purificar la nostra patria, que vullguen trencar una dominació injusta i odiosa, que vullguen un futur lliure i unes quantes gràcies d' esperit perfumant aquesta terra.

Ja n' hi ha prou. Fem que el gest instintiu de repugnància es converteixca en un gest enèrgic de noves direccions. Abandonem aquests rails fangosos per els que rellisca la nostra desgràcia. Cridem als desenganyats, als humils, als que han pensat alguna volta que era bell lluitar per les idees nobles i justes, per les pàtries oprimides, per les causes de redempció humana.

Pensem també que vivim en una patria oprimida, que tenim una llengua perseguida, que l' ànima nostra ja no viu...

Lo que diuen els altres...

MAEZTU.—El lector de periòdics—no el que en llig uolament—haurà vist en les planes d' un diari madrileny la signatura de Sancho Quijano, a propòsit d' una polèmica sobre nacionalisme. Qui es Sancho Quijano? Endevinem darrera d' aquest pseudonim la ploma àgil de Ramir de Maeztu. Manté un diàleg elevadíssim amb un escriptor de Catalunya. I diu:

«Però els castellans...

Quán reconeixerán que la seua política catalana es més separatista que la de Catalunya? Per a qué la unió de gaveta? Qué respecte—no ja qué entusiasme—ha d' inspirar una unió obtinguda per la pressió de les corretjes de l' Estat? Hui, 1923, no hi ha encara en la Universitat de Madrid, anomenada Central, una càtedra de llengua i literatura catalana. No sigam injusts amb Castella. Reconegam que al demanar-li comptes d' aquesta dèxació de son deure més elemental, la cotejem amb un ideal de la nació a que no han arribat ni França ni Anglaterra. Per raons

de política centralista, França negligix deliberadament ses llengües locals. Per idèntiques raons no es dona un pas en Anglaterra que pugui favorir al galès. Però, per qué no hem de demanar a Espanya que siga model d' humanisme entre les nacions? No hi ha regió en el món millor colocada per la naturalesa per a intentar una federació d' esperits nacionals germans. El mar i el Pirineu la limiten. Les cordilleres interiors i els declius generals del seu sol la subdividixen. Admirable terreny per a crear una triunitat.»

En la triunitat de que parla l' escriptor basc havia d' entrar Portugal. Escoltem, puix, lo que diu J. F. HENRIQUES NOGUEIRA, il·lustre portuguès, en un llibre seu que acaba de publicar la Biblioteca Democràtica.

«Nosaltres volem la federació; però repellem la fusió. Aquella conserva tots els beneficis de la independència a més dels que li son propis. Aquella obliga a cada poble a perdre la pròpia personalitat, i molt rarament compensa aquest perjudici. La federació, lliga

de pobles per a protegir-se mutualement, conservant encara un govern propi, es sempre un contracte noble i equitatiu, ventatjós. La fusió, ajuntament incondicional de dos pobles, sense garanties, sense llibertat de negociar d' igual a igual, es per regla general un acte degradant, poc honorós per aquell que el promou i per aquell qui l' accepta, està subjecte finalment, als arrepeniments tardans dels febles i a les vexacions del més fort. Cada un dels pobles peninsulars que té o tingué en temps passats una existència independent, ha de conservar-la o reconquerir-la i entrar com un element en la federació.

Així mateix opinem dels pobles que tenen avui categoria de província. Ja es veu, per tant, que adoptem com a punt de partida per a la organització federal la divisió històrica i provincial dels diversos pobles, que al mereixement d' ésser consagrada per l' edat i per les tradicions ajunta el d' aproximar en força els elements associats.»

El compromís de Casp

Les arrels d' aquella pregó decadença iniciada els dies dels reis Catòlics estan enfonsades en les terres ben assaonades per la dinastia forastera que va prevaler a Casp.

Donar una visió sintètica d' aquell esdeveniment es en veritat cosa difícil, però procurarem donar-li al llegidor una impressió de conjunt que li permeta establir judici.

El fet històric fou: que mort Martí l' Humà sens descendència i essent alguns els aspirants a la corona de la Confederació, els pobles integrants acordaren reunir un parlament format per tres delegats de cada Estat que fallaren aquell plet.

Els dos pretenents que allegaven més dret eren el comte Jaume d' Urgell i Ferrán d' Antequera, el primer successor d' aquella nissaga que havia finat amb Martí. L' altre castellà.

Al comte el volien successor Catalunya, la majoria de Valencia i part d' Aragó. Al pretenent cas-

tella el volien rei l'anti-papa Benet i alguns altres intrigants de València i majorment d'Aragó, on els devia d'agradar segurament més un rei que parlara com ells.

El castellà per a assolir el seu objectiu feu us de tots els mitjans, fins dels més reprobables, confessant ell mateix que s'havia gastat molts diners comprant concien-cies, o millor dit, inconciències. A més d'açò coaccionà als pobles, introduint abusivament en nostres territoris tropes castellanques. Però lo que més l'afavorí fou llençar damunt del comte d'Urgell la falsa acusació de l'assassinat de l'arquebisbe Heredia, partidari de Ferrán. Aquesta acusació malquistà a Jaume d'Urgell amb el clero i cal tindre en compte que dels nou compromissaris cinc pertanyien a l'estament relligós.

Simultàniament a la tasca vergonyosa de mentida coacció i corruptela de Ferrán, l'anti-papa Benet, que volia que el monarca d'Aragó i regent de Castella li deguera a ell la corona per a que apoiara les seues pretensions al solí pontifici, laborava per el candidat que convenia només al seu egoisme personal.

Vingué el dia 25 de Juny de 1412 i es feu públic el fall. Havia estat elegit el pretenent castellà. Havien votat per ell els tres compromissaris aragonesos, dos valencians i un català venut a Ferrán.

Els compromissaris valencians eren Sant Vicent Ferrer i el seu germà Bonifaci. El tercer nomenat, que sabien que no votaria al castellà, fou excluit pretextant que ténia pertorbades les facultats mentals. El que nomenaren en substitució tampoc va voler votar al castellà, comprenent que era una farsa aquella elecció, i es va abstenir. Sant Vicent Ferrer, quin criteri fou el que més pesà en el compromís, obrà en aquella ocasió més com a falible humà i mal polític que com a Sant. No era el cel qui l'inspirava, era l'anti-papa Benet, al que després tenia d'abandonar, qui influïa en el seu ànim.

Catalunya va rebre molt malament l'acord. A Aragó es revoltaren alguns a favor de Jaume d'Urgell i a València Vilaragut i Centelles ensengueren la lluita fructífera que es va estingir als caps de Castelló.

El compte d'Urgell va resistir molt de temps en Balaguer, tenint que rendir-se finalment a Ferrán, que el dugué, faltant a la seva paraula, presoner de castell en castell, fins que fou tancat al de Xàtiva, on un dia tres prínceps el

varen assassinar amb la més refinada crueltat i cobardia.

Aquell anti-papa que va projectar llum, ombra funesta, en el compromís, fou després abandonat per Ferrán, al que malaia quant amb les seues naus creuava el mar camí del penyot de Peníscola, on va romandre fins la seua mort sempre tosat i Papa desident.

De moment no vingueren les greus topades amb el monarca foraster, però la llavor duta amb els nobles expeditos des de Castella estava ja sembrada.

V. TOMÁS I MARTÍ

Un programa liberal

En l'escepticisme que sentim nosaltres per els fets i els polítics de Madrid, ens acompanyaran bon número de llegidors. De mica en mica hem anat formant una cuirassa de resistència per a les temptacions successives de la política espanyola. Hem après de situar nos sense que les seues impureses i les accions frustrades agulonaren dolorosament la nostra ànima.

Era ademés una falta de sentit el que nosaltres dedicarem algun esforç a sostindre la política que precisament contraria el nostre sentiment patriòtic. Dins de casa es a on ho tenim tot per fer. L'esforç de col·laboració que sobrepassa els límits del Reine, es un esforç completament perdut o de vegades perjudicial per al nostre poble.

No es extrany, puix, que llixquem la declaració del govern espanyol sense avidega ni tan sols amb interès. Primer perquè la redacció es anodina i s'escala amb aquella monotonía que tenen els seriosos articles de fons d'algun diari local. D'espècie, perquè la nostra credulitat ja no es generosa i vol abans les obres que les paraules. I últimament perquè dita declaració transparenta les intencions que mouen a aquests liberals concentrats.

Però creguem, a pesar de tot, que mereix un comentari. Figura en la concentració el comte de Romanones, en el que la Lliga Regionalista de Catalunya i altres agrupacions regionalistes d'Espanya havien depositat una confiança absoluta, en lo que respecta als ideals d'autonomia. Romanones, en els seus discursos, curava de parlar del problema català i de la autonomia de les regions. Semblava i tot estar en tractes amb Cambó. Es donava com a cosa feta que Romanones resoldria el plet.

Ara es l'hora de recordar aquestes amistats i aquelles esperances. El senyor Cambó, l'amic

de tots els futurs quefes de govern (sempre es guanya quelcom tenint bons amics), suposant que encara vulga l'autonomia catalana, haurà tingut una forta decepció. Es ministre Romanones, i ministre influent, i res diu d'autonomia la declaració del govern.

Aquesta omisió dona a entendre què classe de liberals governen l'Estat espanyol. Però són ben infantils. Pot ser hauran cregut que no nomenant-lo, que posant al seu entorn un silenci complet, el problema no existix ja.

Uns governants que no veuen les necessitats espanyoles, que no s'han donat compte de la transformació essencial que cal fer en Espanya, han dictat els quatre tòpics que constitueixen la declaració ministerial.

Els que vullguen judicar-la amb equanimitat que repassen l'actuació del govern preparant les eleccions, que escolten els trets dels carrers barcelonins, que es fixen en el Marroc...

GLOSSES

No som taurófil — ¡Deu ens guard! — i en més d'una ocasió hem censurat públicament la festa bárbara. Aquest paréixer nostre respecte al barbarisme de les corregudes de tòros, no fou obstacle — no podia ser ho — per a que una forta amistat ens unira amb aquell gran artista i gran valencià — l'únic torero de València que no intentà mai parlar l'andalús — que s'anomenà Manel Granero. I el nostre sentiment va ser gran quan en aquell capvespre de Maig del passat any s'escampà per la ciutat la trágica notícia de la seua mort. Però si el nostre sentiment va ser gran en aquella trista diada — ja comprendrà el llegidor que no hem lamentat mai la pèrdua del torero, sinó la del amic bo i valencianísim — aquest sentiment ha alcançat hui el seu grau màxim al vore com uns traginers indiferents carregaven a un carro de mudances tots els mobles i objectes del «Círcul Taurí Granero», deixant buit el local que fins ara havia ocupat aquest círcul que desapareix — ¡que som d'olvidadicos els humans! — avans de complir-se el primer aniversari de la mort del «ídol».

¿Per què ens ha causat una major tristesa vore realitzar aquesta operació freda de carregar els mobles camí de l'almoneda, que aquella altra operació de ara fa un any, quan uns braços trémols d'emoció carregaven la funerària caixa amb el cos inanimat del pobre Granero? Es ben senzill. Perquè si una cosa significava l'irremediable acaba-

ment d'un home, açò atre significa l'olvit...

I hi han olvits que son ingratis. I hi han ingratis que son macabres.

Dediquem una glossa d'honor al savi capellà En Justo Martínez. Aquest respectable senyor ha predicat a la valencianíssima església dels Sants Joans amb motiu de les festes del Patró de Valencia. I ha predicat—està clar—en valencià. I ha tingut unes justes censures per a tots aquells que amb la major ignorància encara confonen les llengües amb els dialectes...

Nosaltres hem tingut el gust d'escollar-lo un sol dia dels varis que aquest senyor ha ocupat la trona de la monumental església de la plassa del Mercat. I hem pogut advertir en la seua oració, apart la galanura del seu estil, un lèxic depurat, correcte, absolutament net de castellanismes, que's un altra de les maneres—acàs la millor—d'honorar la dolça i altíssima llengua de la nostra Patria.

¿I per què no parlar sempre al nostre poble en valencià desde dalt de la trona? Pot ser això influïra en una major religiositat dels fidels. Perque es ben cert que quan ens parlen en la nostra llengua, en la llengua en que parlaren els nostres Sants, els nostres clàssics i els nostres pares, aquestes paraules tenen per a nosaltres una major virtut, i, naturalment, ens arriben més a dins de l'ànima. Aixó ens ha ocorregut, al menys, a l'escollar les oracions valencianes del senyor Martínez, a qui la causa valencianista i la gramàtica li estan molt agraïdes.

ENRIC DURÁN I TORTAJADA

VOCABULARI

En el número passat, entre altres frases s'encontraven les següents, que convé explicar:

«El mot de províncians ens escau...» El verb escaure equival a caure be, o sentar be. Té l'adjectiu escaient.

«Volem bandejar-lo com una taca infamant...» Bandejar es expulsar, desterrar, tirar a una banda.

«La indeferència i l'arronsament de muscles...» El sentit d'aquesta frase d'En Salmerón ja indica que arronsament vol dir *en-cogimiento*.

«Un dels moments de més malastrugança per a Valencia...» Antigament—i certa gent, encara—es creia en la influència dels astres sobre els humans. Es frase corrent tindre bona o mala estrel·la; es dir,

tindre bon o mal astre. I d'ahí deriva la paraula malastrugança com la paraula bonastrugança.

«S'arriba a un costat quan entrebanca...» Entrebanca es posar obstacles.

«Cap poble pot viure aïllat...» S'haguera pogut dir: «Cap poble pot viure isolat». Aïllat (paraula formada a base de illa) es lo mateix que isolat. D'aquest mot parlarem en el «Vocabulari» primer que va eixir.

«Es una gran bogeria...» De boig (*loco* en castellà) es forma bogeria (*locura*). Cal notar que tenim una altra paraula, foll (*fou* en francès), de la que es forma follia (*folie*).

«Si Madrid no té el neguit del mon...» Neguit es pot assimilar a desfici, paraula vulgar i d'aplicació a casos més vulgars.

«Els ulls tothora inflamats...» En tothora es fàcil vore la contracció de tota hora, sempre.

«Les grapades d'un carranc...» Hi han sers que tenen grapes (*garras, zarpas*) i per tant poden pegar grapades o grapats.

«Les vies ombrívols...» La paraula ombra en poc de temps ha perdut molta popularitat, sent substituïda per la castellana *sombra*, de la que deriva *sombrio*. Onbrívol es lo que té ombra.

«La setmana vinent...» El participi de present del verb vindre es vinent, el que ve. Comprés? Puix la semana que ve continuarem.

EL CICERONE

EL PERENNAL MIRACLE

Sobre les nues branques,
xarradissa d'ocells.
De les ditxes perdudes
naixen el goigs novells.

L'hivern s'en du les fulles
com mortes il·lusions;
quan el cor perd ses roses
li queden les cançons.

Tot ho arrasa en sa furia
el fort vent hivernal,
pero allà dintre l'ànima
hi ha un goig primaveral.

Lo goig de l'esperança
que no es pot esvaïr,
la ignota primavera
que encara ha de florir.

Alló que el cor espera
i sap que ha d'arribar
i el fa sobre les nafres
de son dolor, cantar.

La màgica florida
que haurà de goigs novells...
Sobre les branques nues,
xarradissa d'ocells.

F. CABALLERO I MUÑOZ

«EN LA ATENAS
DEL
MEDITERRÁNEO»

Lluís Vives i les roses

Al mig del pati de nostra Universitat—que en realitat es la Universitat d'ells—hi ha una estatua de Lluís Vives.

Els estudiants passen plens d'indiferència per el seu voltant. Comenten el resultat d'una correguda de toros, evoquen escenes de music-hall, parlen mal del club de foot-ball que ha vençut al club a que ells pertanyen. Pero ningú es deté a considerar el valor simbòlic d'aquella figura metàlica que, sempre en el mateix posat, veu passar les hores.

Pobre Lluís Vives! Es menys admirat i menys considerat que un ninot de falla o un remat de tortada. I la brutícia li va formant taques fantàstiques que no més li s'en van quan plou. Per aixó sembla que la ma dreta la tinga extesa per a vore quan va a ploure...

En canvi hi ha qui creu que amb eixa ma senyala aquell trocet de terra que té a l'entorn del pedestal. Allí creixen quatre palmerets plens de fang, de draps i de papers. També hi han herbes espontànies que creixen com i quan els dona la gana, en lo qual hi ha que reconeixen que aventatgen a la Universitat, perque son autònoms...

Nosaltres, veient aixó, havem pensat que seria una bella cosa que eixa terra estiguera plantada de rosers que donaren, a la Primavera, unes fines, severes, nacarades roses blanques.

La Universitat es—teòricament—un lloc de cultura de la intel·ligència. Vindria mal un poc de cultura de flors? No, segurament. Per la vesprada, quan el sol envia llums de color de mel, quan els clàustres estan quasi solitaris, el pati de la Universitat seria a propòsit per al recolliment.

Pero d'aquestes coses no es pot parlar als que figuren en la Universitat. A ells lo únic que podria interessar-los es que Amalio Gimeno fora ministre d'Instrucció.

NOTES DEPORTIVES

En el *Mundo Gráfico* de la setmana passada anava una plana central dedicada al futbol anglés. Clar està que era lo que en argot periodístic es diu «refrito».

Pero lo notable del cas es que ho titolava així: «También en Inglaterra se juegan importantes parti-

dos de foot-ball.» Que es com si un diari de Mèxic diguera: «Tambien en España se celebran importantes corridas de toros.»

La selecció militar d'Espanya té que jugar un partit contra la selecció militar de Portugal, repetició del que fa temps es va jugar en Madrid.

Havem llegit la llista de jugadors. Tots pertanyen a clubs de Madrid.

Per què?

Suposem que no serà perquè els que estan servint en Madrid siguin els millors jugadors d'Espanya.

Tampoc serà perquè es vullguen evitar despeses. Quan no es tenen diners, no es fan partits internacionals.

El dumenge varen vindre uns xicots del «Real Club Deportivo Español» a jugar contra el «Gimnástico F. C.»

Varem anar al camp. No ens divertirem. Ja ho esperavem.

El públic se va endur una gran desil·lusió, no perquè mancaren Montesinos, Canals i altres asos del «R. C. D. E.», sino perquè la majoria dels equips parlaven en català. La gent, la bona gent, es creia que cadascú era una mescla del Cid i d'Alfonso Sala, per els ulls dels quals eixien flames sagrades manifestatives de l'odi que els bullia contra el separatisme...

Per cert que al finir la mitja part uns del públic s'acostaren al jove Ibars, fentli varies preguntes.

—Què vos sembla el nou campió?

—L'Europa? Be. El Barcelona si que...—va dir Ibars.

—Digueu, digueu...

—S'ha fet molt antipàtic per els seus treballs en Federació...

I així anava Ibars donant detalls que no afavorien gens al Barcelona i que hi ha que reconèixer que en gran part estan justificats. Però un imprudent va preguntar:

—I Piera? Es passa al «Español»?

—No, no es probable—respongué Ibars.

I tots feren una mala cara!

THE WHIP

TROSSOS I MOSSOS

Si la memòria no ens es infidel, el senyor Folchi publicava fa alguns anys una revista literària i artística intitolada *Impresiones*. L'inevitable Josep M.^a Juan García, col·laborava en dita revista. Però un dia el senyor Folchi descobrí tal mena de deshonestitats literàries en el seu col·laborador, que

després d'esmentar les àcrements, l'envià a passeig.

Vostès creuran que el senyor Juan García no trobaria ja porta oberta? Puix no: encara es ficà en altres llocs, obtingué premis en concerts literaris, brillà amb eixa glòria fugaç i falça de gazetilla periodística. Encara el nomenaren director del Centre de Cultura Valenciana. I encara el seu detractor d'abans, al rebre l'aquest Centre, li dirigí un discurs de salutació, elogiant desmesuradament les seues aptituds.

La nostra enhorabona al Centre de Cultura.

Hem rebut moltes cartes parlant-nos de l'orientació de PATRIA NOVA. Els agraïm a tots el bon desig i es preguem ens dispensen si no els contestem particularment.

Caldria que tots aquests amics de PATRIA NOVA ens proporcionaren subscripcions i ens ajudaren tot lo possible per a que el nostre setmanari augmente el número de pàgines.

Per què no es fa el trasllat de la Diputació a la casa de la generalitat?

Quan es compli allò de que «hostes vindrán que de casa ens traurán», el Palau de les nostres Corts, la casa de la generalitat valenciana, es convertirà en Audiència. Hem de donar encara gràcies a qui siga perquè no la convertiren en quarter.

Els valencians conscients haurán patit moltíssim al vore el tracte que rebien aqueiles parets glorioses de l'època de la nostra llibertat. Al fèr-se la nova casa a l'Audiència, al buidar-se la generalitat, ens puixava el goig de tornar a la llar antiga i evocadora. Ens digueren que seria prompte. Es feren preparatius. Però...

Así ve be lo del centralisme. Molts creuen que no existix en la forma monstruosa que el pintem nosaltres. Molts dubten de que el centralisme siga una coacció humiliant. No la senten. Questió de sensibilitat. Què li anem a fer!

Però el centralisme es el que ha omplit durant anys de paper sagellat la casa venerable del Reine, el que vol endur-se'n ara les relíquies que l'ornamenten, el que impedit que la Diputació pugui viure allí. Quadres que son nostres, indiscutiblement nostres, els vol l'Audiència.

I què fa la Diputació? Mantindre en el secret les pretensions de l'Audiència, demanar débilment, negociar per a pedre.

No es deu transigir, senyors diputats valencians.

En Palma de Mallorca acaben de celebrar-se uns Jocs Florals organitzats per les dames de la Creu Rotja. La Flor Natural s'ha otorgat a Maria Antonia Salvà. A més ha obtingut premis Llorenç Ribet. I ha pronunciat el discurs de mantenedor, Daniel Martínez Ferrando.

El nostre estimat amic Daniel, ha llegit un discurs elevat, sincer, escaient. No ens estranya que fora aplaudidíssim i molt elogiat.

Aquests dies en que es celebren funcions religioses en honor de Sant Vicent Ferrer, la llengua valenciana recobra una mica el seu lloc. S'escolten els elogis del Sant, la seua vida i milacres, en la mateixa llengua que ell usà i enaltí.

No obstant algún analfabet—es lo menys que podem dir-li—ha redactat el programa de les festivitats posant la pintoresca frase de «dialecto valenciano».

Afortunadament l'agravi ha sigut desfet. Don Just Martínez en un sermó en Sant Joan, prenent com a tema aquella consideració injusta de la nostra llengua, pronuncià una bellíssima apologia del idioma valencià, que mai alabarem prou.

En França, més ben dit, en Canes, han commemorat a Frederic Amouretti. Els felibres han organitzat la commemoració, que presidirà Mme. Mistdual, viura del gran poeta, i que consistirà en col·locar una placa de marbre en la casa on va morir Amouretti.

Molts nuclis intel·lectuals i polítics de França s'han adherit a la commemoració. La premsa ha publicat semblances i biografies d'Amouretti. Un amic seu, Josep Berenger ha escrit:

«El trobà absurda i bàrbara aquesta política igualitaria i nivelladora, que no té en compte les condicions històriques, geogràfiques i econòmiques de França, ni les diferències de llengua, de costums, de tradicions existents entre les províncies franceses i que una tradició de més d'un segle no ha arribat a esborrar. I son somni es de vore revivre un dia aquesta bella nació provençal amb sa llengua i ses costums, ses comunitats i ses vil·les, ses corporacions i sa Universitat. La Provença fou sa gran passió...»

Caldrà que aquells que copien a França n'estiguen enterats.